

KYNŽVART

Hrad nalézající se na vysokém strmém ostrohu byl založen již v první polovině 13. století, a jak napovídá i jeho název (Kynžvart – *Königswart* – Králova stráž), byl jeho zakladatelem patrně panovník. Do šlechtických rukou přešel ale již několik desítek let po svém vzniku, kdy se jeho majiteli stali páni z Hartenberka. Příslušníci tohoto rodu stáli o necelé století později v zápase o říšskou korunu na straně císaře Ludvíka Bavora, a proto byl roku 1347 hrad dobyt vojskem Karla IV., zničen a ponechán v rozkladu. Až roku 1398 ruiny získal oblíbenec a dvořan krále Václava IV., Hynčík Pluh z Rabštejna, jenž hrad obnovil a zcela přestavěl. Novostavby si ale příliš neužil a již za několik let prodal Kynžvart landkrabímu Janovi z Leuchtenburku a ten ho opět obratem prodal pánům z Plavna. Jindřich z tohoto rodu byl zapřísáhlým odpůrcem husitů. Ti v roce 1430 proti němu vytáhli a pan Jindřich našel bezpečné útočiště právě na Kynžvartě. Svým zdejším poddaným se pak odměnil udělením městských práv podhradní osadě. Pět let nato hrad ale jako věno dcery

předal Švamberkům a dále již střídal Kynžvart své držitele v rychlém sledu. Na konci 16. století se vrátil Švamberkům a byl jimi znovu přestavěn, takže mohl sehrát důležitou roli ještě v dramatech třicetileté války. V té době byl hned několikrát obléhán i dobyt, přičemž poslední taková akce v samém závěru válečných let roku 1648 se mu stala osudnou. Švédské oddíly za svého posledního tažení na českém území hrad pobořily, ten se brzy změnil ve zříceninu a v této podobě se dočkal i našich dní.

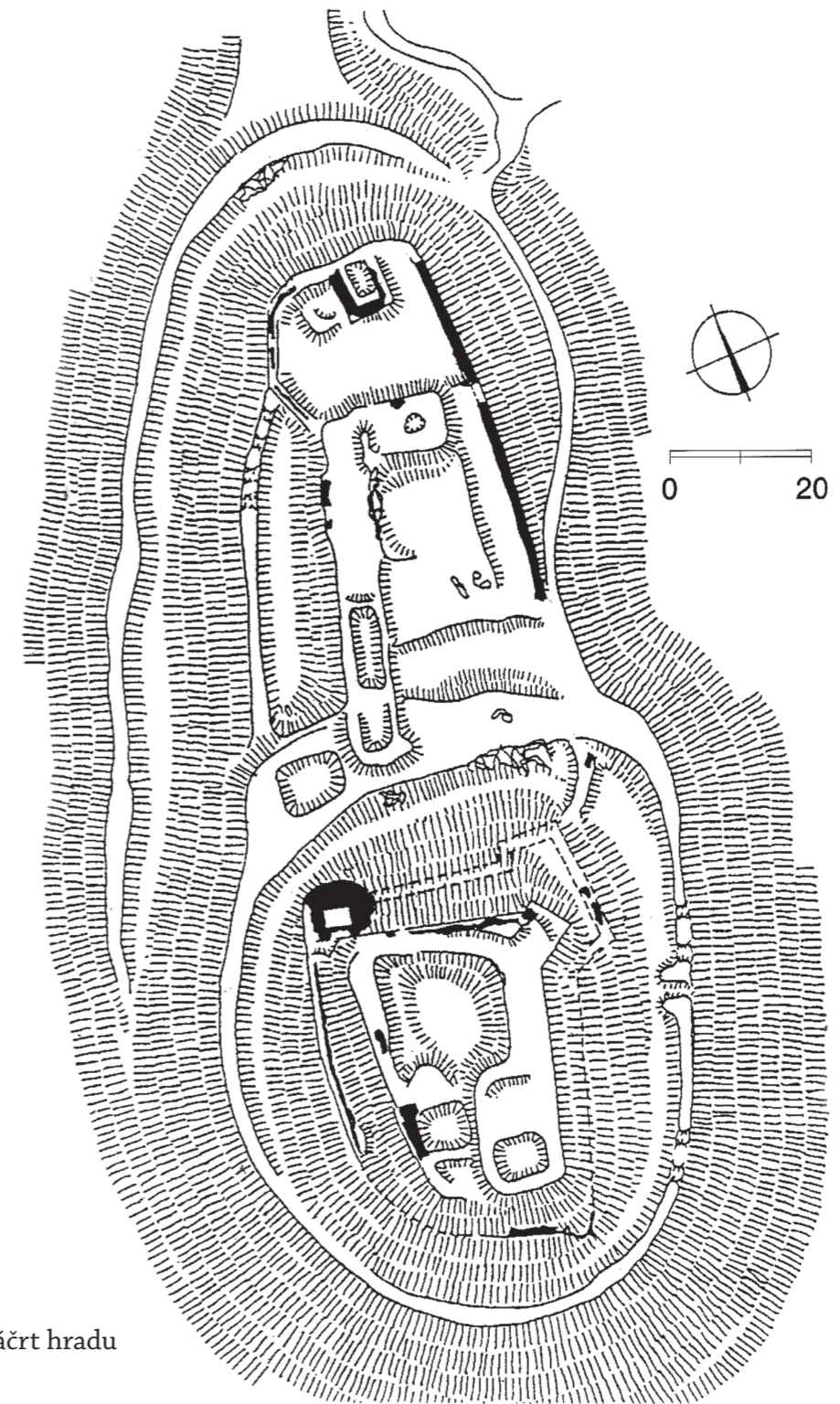
Jak kynžvartský hrad vypadal před zničením oddíly zemské hotovosti v roce 1347, prakticky nevíme. Jeho současné pozůstatky pocházejí především z přestavby Hynčíka Pluha na přelomu 14. a 15. století. Tehdy získal trojdílnou dispozici s dvojitým předhradím s branskou hranolovou věží a s jádrem, chráněným okružním příkopem. Do vnitřního hradu se vcházelo další věžovou branou, otevřenou do nádvoří, kde stál palác dnes již neznámé podoby a nárožní věž netypického nepravidelně oválného půdorysu. Hrad, prakticky znovu vystavěný za vlády krále Václava IV., se

Kynžvart – současný stav (foto: Petr Fabian, www.hrady-zriceniny.cz)

řadí ke šlechtickým stavbám tehdejší doby tak trochu se již vymykajícím principům středověku. Podobně jako Krakovec či královský Točnick se již svou podobou začal blížit pozdějším zámkům, v nichž pohodlí a okázalost vítězily nad obranyschopností. Tu ovšem u Kynžvartu dokonale nahrazovala jeho mimořádná poloha. Hrad Kynžvart se svojí nadmořskou výškou 827 metrů je totiž jedním z našich nejvýše položených hradů, což spolu s okolní horskou přírodou poskytuje

další důvody k jeho návštěvě. Romantická zřícenina odmění za náročnou túru, kterou lze buď protáhnout až na nádherné partie rašeliniště Kladská, anebo ukončit odpočinkem v Lázních Kynžvart s půvabným empírovým zámekem, kde lze vzpomenout na velkého evropského politika Klementa Lothara Metternicha. Kdyby se tu skalním příznivcům středověku stýskalo, mohou si prohlédnout místní malebný gotický kostel sv. Markéty.

Kynžvart – terénní náčrt hradu (Tomáš Durdík)